

Ordforklaringer

DSM-IV: Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. Amerikansk utviklet diagnosemanual, brukes i internasjonal forskning. Svarer til klassifiseringssystemet ICD 10 (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems) som brukes i Norge.

Se oversikt over doktoravhandling i seksjonen Oss imellom på side 540
www.tidsskriftet.no/doktoravhandling

Mobbet som barn – problemer som voksen

Det er direkte sammenheng mellom grad av mobbing i skolealder og psykiske plager i voksen alder. Derfor er det viktig at ansatte i voksenpsykiatrien spør om mobbing.

Dette er en av hovedkonklusjonene i Gunilla K. Fosses avhandling *Mental health of psychiatric outpatients bullied in childhood*, som hun forsvarte for dr.med.-graden 20.11. 2006. Avhandlingen viser at voksne psykiatriske pasienter som ble mobbet på skolen, slet med lav selvfølelse, og hadde signifikant lavere utdanning, oftere fikk sosialtrygd og levde alene.

Gunilla K. Fosse. Foto Jens Petter Sora, Adresseavisen

– I Norge oppgir ca. 15 % av barna at de blir mobbet i barneskolen. Noen av og til, andre oftere. Barn uten venner er mer utsatt for mobbing, spesielt de som har liten støtte hjemmefra, sier Fosse.

Fosse og hennes medarbeidere ved Institutt for nevromedisin, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, har intervjuet ulike pasientgrupper ved en psykiatrisk klinikk. Undersøkelsene viste at halvparten av pasientene ble mobbet av jevnaldrende i skolen. Menn som ble mobbet, hadde ofte vokst opp uten sin biologiske far. Kvinner med bulimi fortalte at fedrene hadde vist lite omsorg, og mange hadde vært utsatt for følelsesmessig, psykisk eller seksuelt misbruk. Det var også sterk sammenheng mellom mobbing i skolen og bulimi.

– Mobbing kan altså gi alvorlige psykiske plager også i voksen alder. Det er svært viktig å forebygge mobbing i skolen. Et tiltak kan være å hjelpe ensomme barn til å få venner, sier Fosse.

Anne Forus
 anneforu@online.no
 Tidsskriftet

Angst og depresjon underdiagnostiseres

Norske fastlegers diagnostiske treffsikkerhet i forhold til psykiske lidelser er relativt god, men det er likevel en stor grad av underdiagnostisering.

Ingrid Olsson er overlege ved Sykehuset Innlandet, Divisjon psykisk helsevern, og disputerte 15.12. 2006 med avhandlingen *Aspects of recognition and treatment of common mental disorders in general practice*. I en tverrsnittsstudie av 1 781 pasienter som oppsøkte 141 fastleger fant hun at generalisert angstlidelse og depresjon ble underbehandlet i henholdsvis 64 % og 49 % av tilfellene.

Dette er alvorlig. Jeg tror en del av problemet ligger i at pasientene presenterer diffuse somatiske symptomer, og at det er lett å konsentrere seg om disse uten å tenke i retning psykisk lidelse, sier Olsson til Tidsskriftet.

I avhandlingen konkluderer hun med at også overbehandling av pasienter uten

identifiserte angstlidelser og depresjoner er et problem. Noen vil hevde at en svakhet ved undersøkelsen er bruk av DSM-IV som diagnostisk «gullstandard». Manualen kan gi lite rom for tid som diagnostisk hjelpemiddel, slik fastlegen er vant til å jobbe.

– Mange fastleger er flinke til å skolere seg. Men når det gjelder psykisk lidelse, tror jeg mye av løsningen ligger i et tettere samarbeid med oss i spesialisthelsetjenesten. Dette er også noe fastlegene har etterspurt, og som vi bør følge opp, sier Olsson.

Eline Feiring
 eline.feiring@legeforeningen.no
 Tidsskriftet

Tips oss gjerne om doktoravhandling på tidsskriftet@legeforeningen.no